

Mgr Paweł Jaskuła

Specyfika wschodnioazjatyckiego modelu rozwoju w odniesieniu do Azji Centralnej

Nadrzędnym celem tej rozprawy doktorskiej jest ukazanie wybranych elementów Wschodnioazjatyckiego Modelu Rozwoju w kontekście ich potencjalnego zastosowania w państwach Azji Środkowej. Rama teoretyczna prowadzonych rozważań opiera się na dziedzictwie klasyków Ekonomii. Kluczowe wnioski odniesiono do praktycznego ich zastosowania w ramach formułowania polityki gospodarczej Państw Azji Wschodniej i Pacyfiku po 1945 r. W okresie powojennym instytucje międzynarodowe rekomendowały, starając się tym samym odpowiedzieć na problem ubóstwa wielu nowo powstałych państw, liberalizację zarówno ich systemów gospodarczych jak i politycznych. Dlatego też, biorąc pod uwagę, że grupa badawcza przyjęła alternatywną ścieżkę rozwoju, autor uznał, że wartościowym jest ukazanie i wyjaśnienie jej cech charakterystycznych, pozwalającej Japonii i tzw. *Tygrysom Azjatyckim* dogonić w rekordowo krótkim czasie tzw. tradycyjne państwa rozwinięte. Jest to tym bardziej istotne, że większość z nich, jeszcze na początku lat 60-tych, uchodziła za najbiedniejsze państwa na świecie.

Zidentyfikowane w ramach procesu badawczego determinanty uporządkowano w następujących kategoriach: ekonomiczne, instytucjonalne, kulturowe i społeczne, oraz polityczne. Dzięki takiej kategoryzacji, możliwe było utworzenie szeregu rekomendacji rozwojowych dla państw Azji Centralnej, z uwzględnieniem ich obecnego poziomu postępu gospodarczego, demokratyzacji systemu politycznego, przejrzystości i stabilności zespołu instytucji państwowych i miejscowych uwarunkowań kulturowych. Rozdziały dotyczące analizy polityki gospodarczej konkretnych przykładów, obejmują okres od początku lat 50-tych do drugiej dekady XXI w. Wśród wykorzystanych metod badawczych zastosowano analizę systemową, studiów przypadku, a także metodę porównawczą, genetyczną oraz ilościową. Dzięki temu możliwe było wyprowadzenie następujących hipotez badawczych:

1. Przedsiębiorstwa państwowe, działające w ramach *State Capitalism*, odegrały kluczową rolę w procesie długotrwałego i stabilnego rozwoju państw Azji Wschodniej i Pacyfiku po 1945 r.

2. Azjatycki Nowy Kapitalizm Państwowy jest optymalnym modelem rozwoju dla państw Azji Centralnej

Uzyskane wyniki pokazują, że niektóre elementy wykorzystane z pozytywnym skutkiem przez państwa Azji Wschodniej i Pacyfiku w przeszłości, wciąż mogą być użyte jako elementy strategii udanej transformacji gospodarczej w państwach rozwijających się. Ponadto, rosnąca w ostatnich latach popularność tzw. *chińskiego modelu rozwoju*, w znacznej mierze opartego na własności państwowej, może wskazywać na nieodwracalne zmiany w całej architekturze gospodarki światowej, w której państwa Azji Centralnej chcą się zdomowić, jako pełnoprawni jej uczestnicy, w niedalekiej przyszłości.